Nieuwsbrief IVN Eemland

april 2022

Corry Heus, coördinator van de werkgroep excursies, nam het initiatief voor een excursie voor IVN-leden die door vijftien mensen werd bezocht. Hier staat ze bij kasteel Nijenrode in Breukelen, een van de drie locaties waar stinzenplanten bloeien. Inzet: Frank Kneepkens fotografeert stinzenplanten. Foto's Alexandra Tom

Agenda

- **Zaterdag 2 april, 250ste** vogeltelling bij de Westdijk, Bunschoten-Spakenburg, 09.00-10.00 uur. Verzamelen om 08.45 uur bij hek op de hoek Fokjesweg/Westdijk. Zie pagina 14.
- **Donderdag 7 april,** start groene cursus IVN Eemland. Zie pagina 2.
- **Vrijdag 8 april,** Tegenlicht Meet Up in Artishock over 'boeren, burgers en beren', 20.00 uur, Steenhoffstraat 46a. Zie pagina 3.
- **Zaterdag 9 april,** korte groene ruilbeurs Groei & Bloei, Jachthuislaan 68 (hoek Koningsweg) Soest, 10.00-11.00 uur.
- **Zondag 10 april,** weidevogelwandeling, 11.00 uur, start bij theetuin Eemnes, Meentweg 131. De wandeling duurt twee uur, honden niet toegestaan, stevig schoeisel aanbevolen.
- **Maandag 18 april** (tweede paasdag), openstelling Paleistuin, 11.00-16.00 uur, zie pagina 4
- **Koningsdag woensdag 27 april,** start fietstocht 35 km van IVN door de regio, routebeschrijving ophalen tussen 10.30 en 12.30 uur bij molen De Windhond, Molenweg. Zie pagina 7.
- **Zondag 22 mei,** slootjesvissen op T-splitsing Spiekerweg-A.P. Hilhorstweg Soest, 14.00-16.00 uur. Bedoeld voor (groot)ouders en (klein)kinderen. Er zijn schepnetten, emmers, bakken en zoekkaarten aanwezig.
- **Zaterdag 7 mei,** vogeltelling bij de Westdijk, Bunschoten-Spakenburg, 09.00-10.00 uur.
- **Voor wandelingen** en andere activiteiten in onze IVN-buurregio's zie afdeling Gooi en Omstreken, Amersfoort , De Bilt en omstreken of Heuvelrug en Kromme Rijn.
- **Download** hier het natuurblad van de afdeling Vecht en Plassengebied en hier van de afdeling Heuvelrug en Kromme Rijn (Zeist) en hier van de afdeling Veenendaal-Rhenen.
- **Meld je hier** aan voor de nieuwsbrief van het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht.

Groene cursus IVN Eemland – er is nog plek!

Wim Kok

● In de maanden april en mei van 2022 biedt IVN Eemland een 'Groene Cursus' aan. De cursus is bedoeld voor inwoners van de regio Eemland - Soest, Baarn, Eemnes en Bunschoten-Spakenburg - die meer willen weten van natuur en landschap in hun leefomgeving. Een ieder die in deze regio woont en/of werkt is van harte uitgenodigd aan deze cursus deel te nemen. Er is nog plek! Zie de nieuwsbrief van de vorige maand.

● **Samenvatting**

Groene Cursus
Lezingen op donderdag 7 april, 21 april, 12 mei en dinsdag 24 mei 2022
Start: 20.00 uur; de zaal is open vanaf 19.30 uur.
Locatie: 3x Vogelzangzaal, 1x Veenweide te Soest
3 excursies: op zaterdag 9 april, 23 april en 14 mei 2022
Aanmelden: per e-mail via cursussen@ivn-eemland.nl
Of telefonisch via 06-47950590 of via 035-6012600.
Kosten: € 60,00 voor niet leden van IVN Eemland en € 40,00 voor leden en donateurs van IVN Eemland.

Eerste zaaigoed in Herenboerengrond

Frank van Geffen

Foto Herenboeren Willemshoeve

● Op 16 maart vond een historische gebeurtenis plaats op de akker langs de Praamgracht in Baarn. Boer Jesse Opdam van Herenboeren Willemshoeve zaaide daar met Arjan Janknegt – loonwerker en lid van het eerste uur – een mengsel van gerst en erwten in. Enkele leden van Herenboeren Willemshoeve keken er met veel genoegen naar: 'Een droom die uitkomt!'

● Nadat al eerder de stenen van dit perceel waren verwijderd en de grond was omgeploegd, was het nu tijd voor het zaaien. Jesse Opdam: 'We hebben gekozen voor dit mengsel omdat we de steel van de gerst kunnen gebruiken als stro voor de koeien. De rest is bedoeld als voedsel voor de varkens en koeien. De erwten zijn namelijk eiwitrijk, wat ook weer goed is voor het binden van stikstof. Over een paar weken doen we een onderzaai met klaver. Als het erwten-gerstmengsel in augustus of september geoogst wordt, is de klaver mooi opgekomen. Dat kunnen we ook weer aan de koeien voeren. Bovendien is klaver een prima bodembedekker en goed voor de stikstofbinding.

Avond in Artishock over natuurherstel

Manda-Marieke Schuurer

- Tegenlicht Meet Up Soest houdt vrijdagavond 8 april een Meet Up bij Artishock over de tv-VPRO-uitzending 'Boeren, burgers en beren', een hoopvolle aflevering over natuurherstel. De uitzending wordt ter plekke bekeken. Aanvang 20.00 uur.
- Er is plek voor maximaal 20 personen. Aanmelden op soesttegenlichtmeetup@gmail.com. De toegang is gratis, een bijdrage wordt op prijs gesteld.
- Na het bekijken van de uitzending gaan de aanwezigen onder leiding van Stephanie de Jong met elkaar in gesprek. Met welke (simpele) ingrepen kunnen de condities voor natuurherstel verbeterd worden? En wat kunnen we morgen al doen in Soest?
- Het grote verlies aan biodiversiteit, de zesde massa-uitstervingsgolf waarin de aarde is beland, doet velen de moed in de schoenen zinken. Maar de natuur blijkt veerkrachtig en herstelt wonderbaarlijk als de juiste condities worden gecreëerd. Hoe bieden we boeren, burgers maar ook wilde dieren en nieuwe natuur een toekomstbestendige plek? In deze Tegenlicht uitzending maken we kennis met de voorhoede van Europese natuurherstellers.

Provincie Utrecht wil afschotverbod van tafel

Piet van Dijk

- Het huidige afschotverbod in de provincie Utrecht op vossen, wildzwijnen en knobbelzwanen moet snel van tafel, vindt het Utrechtse provinciebestuur. Die stapt daarom naar de Raad van State.
- Dat komt door een uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland in Utrecht van 16 februari. Die gaf dierbeschermingsorganisaties gelijk: de provincie had geen ontheffingen aan jagers mogen verlenen om 's nachts te mogen schieten, want zo'n grote rover is de vos niet. De rechtbank ontdekte bovendien een juridische fout, met als gevolg dat er overdag ook niet meer mag worden geschoten, in het hele land zelfs niet.
- De bestrijding van de vos ligt nu geheel stil. Boeren en de Vogelbescherming lieten weten zich grote zorgen te maken over de gevolgen voor de weidevogelbescherming. Volgens hen staat het buiten kijf dat vossen weidevogels bedreigen, omdat ze eieren en kuikens eten.
- AnimalRights, Faunabescherming en Fauna4life zeggen dat het wel meevalt. Uit onderzoek in Eemland blijkt dat 63 procent van de legsels werd bezocht door roofdieren, ook met afschot van vossen. Het blijkt dat ook de bunzing, de hermelijn en roofvogels de nesten leeghalen.
- Voor het wild zwijn geldt dat Utrecht elk dier wil laten afschieten, om te voorkomen dat het dier zich op de Utrechtse Heuvelrug vestigt. Knobbelzwanen worden alleen afgeschoten als ze weilanden vernielden.

Open dagen kwekerij/boomgaard Paleis Soestdijk: noteer ze!

Wim Kok

● Openingstijden van 11.00 tot 16.00 uur. Zomeropenstelling van 11.00 tot 15.00 uur.
1. Vroege voorjaar/lente: Tweede Paasdag, **maandag 18 april**.
2. Voorjaar/bloesem: **Zondag 15 mei**.
3. Midzomer: **Zaterdag 18 juni**.
4. Zomeropenstelling voor o.a. bloemenpluk, **9 zaterdagen en 2 zondagen**: Zaterdag 9 juli t/m zaterdag 3 september en tevens zondag 31 juli en 21 augustus. Al deze dagen van 11.00 tot 15.00 uur.
5. Nazomer/ appels en peren (2x): Zaterdag 10 september (Open Monumentendag) en zondag 18 september.
6. Herfst/ noten/ tamme kastanjes: Zondag 23 oktober.

● De kwekerij/boomgaard ligt recht tegenover Paleis Soestdijk langs de Praamgracht achter oude beukenheggen. Deze voormalige kwekerij voor de koninklijke familie is ongeveer 1 hectare groot. Nadat zij, na de dood van prins Bernard, 15 jaar was verwaarloosd, is IVN Eemland met een groep vrijwilligers bezig de kwekerij nieuw leven in te blazen.

● Het is een historische en educatieve tuin waarin op een duurzame manier voedsel en bloemen worden gekweekt. Er worden geen chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest gebruikt, de kwaliteit van de bodem en het bodemleven worden ontwikkeld. Er is een boomgaard met appels, peren en pruimen, een tuin met klein fruit (bessen, bramen e.d.), druiven, een gemengde heestertuin, een wilde bloementuin, een kruidentuin, een plukbloementuin en kleine moestuin, een notentuin en een oude grote kas met druif, vijg en abrikoos.

● De natuur krijgt er weer alle ruimte. Er is veel variatie aan beplanting, ook inheems, een natuurvriendelijk maaibeleid, nestkastjes voor vogels, bijenkasten, takkenrillen, een broeihoop voor ringslangen en meer. Op de open dagen zijn vrijwilligers van IVN Eemland altijd bereid om uitleg te geven en vragen te beantwoorden. Dikwijls is er een (educatieve) activiteit. Soms kan er wat geplukt of geproefd worden, soms is er een kinderactiviteit, soms zijn er schapen in de boomgaard en altijd is er een speurtocht uitgezet voor jong en oud met vraag en antwoord. Toegang is gratis. Zie ook de websites www.paleissoestdijk.nl en www.ivn.nl/eemland.

Een groene IVN-parel bij Paleis Soestdijk

Tekst en foto's Mathilde Lawalata, provinciale IVN Utrecht, overgenomen van website

● Als ik de boomgaard met prachtige hoogstammen tegenover Paleis Soestdijk inloop, word ik verwelkomd door vrolijke vogelgeluiden. Ik ben op zoek naar IVN'ers Els van Weering en Wim Kok, die me meer gaan vertellen over deze bijzondere plek. Ik zie groepjes vrijwilligers aan het werk in de moestuin. Er heerst een serene rust. Het oogt nog wat kaal, maar je voelt de lente; sommige knoppen komen al uit. 'Ah, je bent er, welkom! Zullen we je een rondleiding geven?'

● Els en Wim laten de boomgaard en kwekerij vol trots zien. De wilde tuin met inheemse planten, de boomgaard met hoog- en laagstamfruitbomen en de pluktuin. We lopen langs een takkenril, een broeihoop voor ringslangen, perken en heel wat molshopen in het gras. Ze zijn druk bezig met plannen voor een extra stuk grond dat erbij gekomen is. Als je de plek zo ziet kun je je niet voorstellen dat het jaren geleden een niet-onderhouden wildernis was, vol met bramenstruiken. Nu is het een prachtige educatieve plek waar enthousiaste vrijwilligers van IVN Eemland werken aan biodiversiteit en duurzame teelt van fruit, noten, bloemen en wat groenten.

● Els vertelt: 'We zijn drie jaar geleden begonnen met een klein groepje. Inmiddels steken elke woensdag en zaterdag zo'n 24 natuurliefhebbers hun handen uit de mouwen. Iedere vrijwilliger brengt een eigen talent mee. Zo weet één IVN'er alles over ringslangen, een ander alles over insecten. Ik heb zelf vooral interesse in wilde inheemse planten en maak informatieborden voor bezoekers.' Wim vult aan: 'We hebben geen strenge selectie en zo min mogelijk regels. Elke vrijwilliger mag zelf aangeven wat hij of zij wil doen. 'Een paar dingen zijn voor ons belangrijk: we werken op een biologische manier, zonder gif en kunstmest, we willen fijn met elkaar samenwerken en een goede relatie onderhouden met de eigenaren van het Paleis, de MeyerBergman Erfgoed Groep, en met de buren, de Herenboeren van Soest . Dat is voor ons belangrijk. En dat werkt. Het is een fijne groep vrijwilligers en we doen mooie dingen samen.'

Krijgertjes

● 'Als we alle planten en bomen zelf moeten kopen is dat heel duur. Daarom zijn we ontzettend blij met alle krijgertjes. Soms nemen bezoekers of vrijwilligers planten mee. We krijgen ook planten van ondernemers uit de buurt. Daarnaast vragen we subsidie aan, waarmee we veel plannen kunnen waarmaken. Maar hier kunnen we bijvoorbeeld geen bankjes van aanschaffen. Dus: Sponsoren zijn altijd welkom!'

● Voor vrijwilligers en andere natuurliefhebbers worden regelmatig workshops georganiseerd, zoals workshops snoeien, enten en bessen stekken. Els vertelt: 'Deze workshops en het werken in de boomgaard of kwekerij maken vrijwilligers nog

bewuster van de natuur en hoe we er anders mee om kunnen gaan. Dit brengen ze ook weer over naar hun familie. Ze planten bijvoorbeeld meer inheemse planten in hun tuin, die van nature in de omgeving voorkomen of ze kiezen ook voor gifvrije biologisch geteelde bollen. Dat is zo mooi om te zien.'

Open voor publiek

● Op de open dagen, wanneer alles groen is en bloeit, kan het publiek meegenieten van deze prachtige plek. Er worden activiteiten en rondleidingen georganiseerd en kinderen kunnen meedoen aan de speurtocht. IVN'ers uit andere werkgroepen helpen mee. Wim: 'Ik word zo blij als ik al die vrijwilligers en bezoekers zie genieten op de open dagen. Sommige bezoekers zijn zo enthousiast dat ze zich meteen opgeven als vrijwilliger.'

Zoveel te vertellen

● De rondleiding voert verder langs de moestuin en de kruidentuin, Wim vertelt voluit. Els laat vol trots het "bijenhotel" zien, een dode boom waarin het krioelt van leven. In de kleine gaatjes huizen bijen en andere insecten. Aan de grotere gaten te zien, haalt de bonte specht er graag een insectenmaal. Vandaag laat de groene specht van zich horen en dan: 'Oh, daar heb je Pascal! Dat is een IVN'er van de insectenwerkgroep. Hij is een topper die alles weet over insecten. Soms komt hij even langs fietsen om op zoek te gaan naar bepaalde insecten.' Pascal schudt aan de lavendel en op zijn schaaltje vallen allemaal kleine beestjes – "springstaartjes" – die je met het blote oog nauwelijks kunt zien. Er gaat een wereld voor me open.

● Na de rondleiding ben ik net zo enthousiast over deze groene parel als Els en Wim. Vol met kennis, inspiratie en een blij gevoel keer ik huiswaarts. Als straks alles in bloei staat kom ik hier zeker nog eens terug. Zal ik dan een ringslang spotten?

Fietstocht IVN op Koningsdag voert over de Heuvelrug

Ger de Vries

● Op Koningsdag, woensdag 27 april, kan er vanuit Soest traditiegetrouw weer een IVN-fietstocht worden verreden die georganiseerd is door Ger de Vries. De beschrijving van de fietstocht is t.z.t. te vinden op de website www.koningsdagsoest.nl maar kan nu ook al worden opgevraagd bij het secretariaat van het IVN, secretaris@ivn-eemland.nl. De tocht is 35 kilometer lang en start bij molen De Windhond aan de Molenweg.

● De tocht voert langs de noordflank van de Utrechtse Heuvelrug. De fietstocht gaat via de Lange Duinen en het Park Vliegbasis Soesterberg naar het dorp Soesterberg. Vervolgens gaat de tocht naar Huis ter Heide en verder via het fietspad over de voormalige spoorlijn naar Bilthoven. Terug gaat de route door de bossen van Laag Hees naar Soest, om te eindigen bij het Soesterveen. De tocht eindigt bij molen De Windhond, waar ook het startpunt is waar de route kan worden afgehaald tussen 10.30 en 12.30 uur.

Uilenwerkgroep: 'Op naar een mooi uilenjaar'

Len de Goede-van den Burg

Foto Steven Witteveen.

Omdat het jaarverslag 2021 de leden en donateurs niet meer heeft bereikt voor de Algemene Ledenvergadering op 21 maart hierbij alsnog het jaarverslag 2021 van de Uilenwerkgroep.

● Ook dit jaar heeft weer in het teken van COVID gestaan, we hebben ons tijdens het veldwerk, goed aan de vastgestelde regels kunnen houden.

● Voorjaar. In het voorjaar werd weer opgestart met controles van de kasten, er werd laat gestart met broeden, mede door een warme periode vroeg in het voorjaar, waarna er een hele natte periode volgde. Er was ook veel spreiding in de start van het broeden.

● Zomer. De steenuilen hebben het zwaar gehad, er was niet al te veel voedsel, in een paar nesten zijn de jongen veelal met regenwormen opgegroeid. We troffen wat zwakke vogels aan die ook ondergewicht hadden. Een aantal kasten waren ook erg nat en erg vies. Door het voeren van regenwormen hebben de jongen hele dunne "poep" en constant natte ouders vervuilen ze de kasten heel erg. Gelukkig is het weer precies op tijd om geslagen, waardoor er weer wat muizen gevangen konden worden. Tot onze grote blijdschap zijn alle jongen ook uitgevlogen. De enige 4 jonge bosuilen werden pas op 13 juni geringd en waren toen ca. 16 dagen oud.

● Landelijk bleek dat de kerkuilen ook heel erg laat waren gestart met broeden. Er werd ook aangeraden de controles iets later op te starten om verstoring zoveel mogelijk te voorkomen. Ook bij ons waren de kerkuilen erg laat. Op één nest na. Die hadden we ook niet gecontroleerd, daar bleken wel jongen te zijn. We weten zeker dat er 3 jongen uitgevlogen zijn. Er waren een paar kerkuilen in slechte conditie, sloom, apatisch. Deze kasten hebben we extra gecontroleerd.

● Bij één kerkuil is in het kader van zoönose onderzoek (vogelgriep/ west nijlvirus) bloed en slijmvlies swaps afgenomen voor onderzoek. Met dank aan een ringer van Nestkast Werkgroep Woerden die ons hierbij heeft geholpen. De uitslag bleek gelukkig negatief te zijn. Uiteindelijk hebben ze het allemaal kunnen redden. Al met al hebben we toch een gemiddeld seizoen achter de rug.

bosuilen					
tot. adressen	tot. kasten	kasten bezet	jongen	geringd	uitgevlogen
9	9	1	4	4	4
kerkuilen					
13	18	7	min. 18	15	18
steenuilen					
32	37	6	18	18	18

uitgevlogen	2018	2019	2020
bosuilen	5	7	0
steenuilen	15	29	8
kerkuilen	7	64	0

● Najaar. Doordat we in 2020 zo weinig hebben kunnen doen, kwam er in 2021 veel werk op ons af. Er moesten nieuwe kasten gemaakt worden, als renovatie en als uitbreiding op nieuwe adressen. Met hulp van het IVN konden materialen gekocht worden. En natuurlijk een volledige schoonmaakronde. Met dank aan al onze vrijwilligers is de klus geklaard. Als primeur werd een bosuilenkast gemaakt met camera faciliteiten, waar nu prachtige beelden van ontvangen. Mooi staaltje samenwerking tussen de kasteigenaar en onze werkgroep.

Bosuil inspecteert de nieuwe woning.

● Winter. Nieuwe kasten werden opgehangen, de grote schoonmaak werd verricht, waarbij de hele werkgroep heel veel werk verzet heeft. Zonder deze vrijwilligers was dit niet mogelijk geweest. Helaas kon ook dit jaar de cursus “de 4 uilen van Soest” geen doorgang vinden. We gaan weer op naar weer een mooi uilen jaar. Wat ons betreft kan het voorjaar weer komen.

● Certificeringen. In het kader van de nieuwe ringersopleiding moest ondergetekende nog een adultenexamen doen om de ringmachtiging compleet te maken. Het examen voor de pullen was in 2019 al behaald, maar het adultenexamen kon i.v.m. COVID en persoonlijke omstandigheden, niet eerder plaatsvinden. Hans de Vos Burchart heeft eveneens zijn volledige ringmachtiging Uilen en Roofvogels behaald. Hans zal ook binnen onze werkgroep actief worden als ringer. Hans is ook erg actief binnen de Ravenwerkgroep Nederland. Len en Hans hebben in oktober een certificering zoönose gedaan, waardoor zij als ringer, ook bloed en slijmvlies swaps af mogen nemen voor onderzoek met name op westnijlvirus en vogelgriep.

Jaarverslag Wandelwerkgroep 2021

Marjan Brouwer

Baarnse Bos.

Het jaarverslag 2021 van de Wandelwerkgroep heeft de leden niet bereikt voor de ALV van 21 maart. Daarom nu alsnog het verslag hieronder.

● De planning voor 2021 stond mooi op papier. De uitvoering is echter beperkt gebleven vanwege corona. Dit jaar heeft Martine van der Kaa afscheid moeten nemen van de wandelwerkgroep. Zij heeft zich jaren met enthousiasme ingezet om wandelingen te begeleiden en de publiciteit daarvoor te verzorgen. We zullen haar in de wandelwerkgroep missen.

● Het eerste deel van het jaar zijn er geen wandelingen geweest. Voor de zomer waren er 3 avondwandelingen gepland waarmee we weer voorzichtig wilden opstarten. Deelnemers werden gevraagd zich aan te melden.

● Voor de wandeling in de Stulp hadden zich 12 mensen aangemeld. Helaas werd het 's middags heel slecht weer, 6 mensen melden zich af. Desondanks hebben we een mooie droge avondwandeling gemaakt. De 2 andere avondwandelingen zijn gecancelled vanwege onvoldoende aanmeldingen.

● Naar aanleiding van onze minimale publiciteit die tot dan toe door de wandelwerkgroep zelf gedaan werd, heeft er een gesprek met de werkgroep communicatie plaatsgevonden. Zij zullen in het vervolg alle publiciteit gaan doen.

De Staalwijklaan, onderdeel van de Boerderijenwandeling. Foto Piet van Dijk

● In het najaar zijn er 3 wandelingen geweest, een wandeling in het Baarnse bos, de herfstwandeling bij de Hoge Vuursche en de Boerderijenwandeling op Laag Hees in november. Deze laatste wandeling, met prachtig weer, trok ruim 25 deelnemers.

● De wandelwerkgroep krijgt veel vragen om een wandeling te gidsen. Dit jaar hebben we slechts eenmaal aan de vraag kunnen voldoen. Dit vanwege corona en een tekort aan gidsen.

● In oktober heeft een wandeling in het kader van de Week van de vrijwilliger plaats gevonden. Met een enthousiaste groep vrijwilligers uit Soest en enthousiaste gidsen hebben we een mooie herfstwandeling in de Soesterduinen gedaan.

Verslag Algemene Ledenvergadering 2022

Piet van Dijk

- Algemene ledenvergadering IVN Eemland op maandag 21 maart 2022 in gebouw Vogelvreugd in Soest.
- Inclusief het zeskoppige bestuur zijn er 24 aanwezigen en 1 gast.

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Harm Jan Luth opent de vergadering en heet iedereen welkom, in het bijzonder onze vertrouwenscontactpersoon (vcp) Ina Veldhuis uit Amersfoort.

2. Vertrouwenscontactpersoon

Onze vertrouwenspersoon Ina Veldhuis uit Amersfoort introduceert zichzelf en vertelt in het kort wat haar functie inhoudt. Ze is ook vcp voor het IVN Amersfoort. Haar belangrijkste taken zijn luisteren, opvangen en begeleiden. Ze is eerste aanspreekpunt bij klachten over het gedrag van IVN-leden die als vrijwilliger bij een activiteit actief zijn. Ook derden die klagen over een IVN'er kunnen een beroep doen op haar. Bij fysiek geweld of seksuele intimatie is ze verplicht aangifte te doen bij de politie. Ze doet ook een melding van een klacht bij de voorzitter, zonder in details te treden. Meer hierover in een volgende nieuwsbrief.
Tel. 06-57118682 Mailadres: vp.ivnamersfoort.eemland@gmail.com

3. Verslag Algemene Ledenvergadering van 19 maart 2019

Wordt goedgekeurd. In 2020 en 2021 is er wegens corona geen ALV geweest. De benodigde stukken zijn wel rondgestuurd met de vraag aan alle leden en donateurs of er bedenkingen waren. Die zijn er niet geweest, vandaar dat aangenomen is dat niemand bezwaar had en de stukken konden worden goedgekeurd. Formeel is dat niet juist. Bij acclamatie worden ook de stukken van 2020 en 2021 nu formeel vastgesteld door de ALV.

4. Bestuursverkiezing

Bij acclamatie worden nu ook de bestuursleden Els van Weering, Fabian Dooijeweerd, Wim Kok en Wim Koster benoemd. Piet van Dijk en Harm Jan Luth blijven aan als bestuurslid. Harm Jan geeft te kennen dat dit zijn laatste jaar is.

5. Financiën

Het financieel jaarverslag 2021 wordt na een positief verslag van de kascontrolecommissie (Dick Nagelhout en Tim de Wolf) goedgekeurd. Voor 2022 is er nog geen nieuwe commissie benoemd. De ALV verleent décharge aan het bestuur voor de jaren 2020, 2021 en 2022. Daarna komt de begroting 2022 aan de orde. De penningmeester geeft uitleg over bestemmingsreserves. De werkgroepen staan niet op de balans omdat ze geen rechtspersoon zijn. Verder merkt hij op dat de doelstellingen van het IVN Eemland niet zullen worden belemmerd door geldgebrek.

6. Dankwoord

De voorzitter bedankt Tanneke Voorintholt voor haar jarenlange inzet als coördinator van de wandelwerkgroep. Als zodanig regelde ze niet alleen de bezetting van gidsen, maar gidste ze zelf ook mee en nam ze meermalen de

coördinatie van de Nacht van de Nacht op zich. Marjan Brouwer spreekt haar ook toe als opvolger en noemde als sterke punten haar enthousiasme en haar aandacht voor mensen. Ze krijgt een cadeaubon.

7. Rondvraag en sluiting

Na afloop is er een lezing over de broedende uilen in Bunschoten van Wim Smeets: velduil, steenuil, ransuil en kerkuil. De bosuil ontbreekt in Bunschoten omdat de gemeente geen bos kent. Wim gaf ook een deel anatomische les over het gehoor van de uil. Harm Jan vertolkt de gevoelens van de zaal en noemde de lezing 'weergaloos, zowel vanwege de prachtige beelden als de verteltrant van Wim.

Natuurwerkgroep IVN uit Zeist ook actief in Soest

tekst en foto's Simone Laanbroek, overgenomen uit de Grote Ratelaar van IVN/KNNV Zeist

● De natuurwerkgroep van het IVN en de KNNV bestaat tien jaar. De werkgroep is in principe elke vrijdagmiddag actief in een natuurlocatie van 13.30 uur tot 16.30 uur. Er wordt afwisselend gewerkt in de omgeving van Den Dolder/Soest (Hees en De Zoom) en Zeist (Kozakkenput). Gereedschap om mee te werken kan zelf worden meegenomen, maar is ook beschikbaar. Mee doen mag altijd, dat kan eenmalig of vaker zijn, iedereen is welkom. De locatie kan nog wel eens wisselen, daarom graag opgeven bij Simone Laanbroek, 06-57075182 of natuurwerkgroep@ziggo.nl.

De pioniers in 2012.

● De natuurwerkgroep is tien jaar geleden gestart. Tweemaal meedoen aan de Landelijke Natuurwerkdag smaakte naar meer. Bij wat navraag bleken er vijf KNNV-leden te zijn die wel vaker aan de slag wilden gaan. Op 13 maart 2012 kwamen Annelies Wijnbeek, Ytje Rensink, Hans Kamerbeek, Frans van Bussel en ik samen bij Arend van Oosten. Onder het genot van een drankje en een hapje, verzorgd door Adriana, de vrouw van Arend, werd de natuurwerkgroep opgericht. Het was een bescheiden start.

● Zowel in het voor- als najaar gingen we viermaal, om de drie weken op de vrijdagmiddag aan de slag. Ik mocht de coördinatie doen. In overleg met de boswachter van het Utrechts Landschap werden zowel de werkzaamheden op de vrijdagmiddag als de klus voor de Landelijke Natuurwerkdag gepland. Als eerste zijn we verder gegaan op het heideveldje in het Ridderoordse Bos, daarna met het verwijderen van opslag langs een wandelpad in hetzelfde bos. Toen we daar klaar waren is het werkveld verplaatst naar de Oude Tol, waar we nog meer heide hebben vrijgezet, lanen geschoond en krentenboompjes (een exoot) afgezaagd.

● In 2016 kwam Hans Kamerbeek met een nieuw idee. Hij was gevraagd om twee heideveldjes en twee zandverstuivingen in het gebied Hees bij Soest te schonen van opslag. Na overleg met de leden van de natuurwerkgroep werd besloten de frequentie van de natuurwerkmiddag te verhogen naar eenmaal per twee weken en afwisselend in beide gebieden aan de slag te gaan. Het bood meer afwisseling, het waren natuurlijk leuke, nuttige werkzaamheden en van belang voor de natuur en biodiversiteit in onze omgeving.

● De natuurwerkgroep groeide gestaag, maar in 2016 werd voor het eerst ook afscheid genomen van twee leden. Om te voorkomen dat het loofhout weer zou uitlopen, waren we begonnen de afgezaagde boompjes in te smeren met Glyfosaat. Dit voor een wat meer duurzaam resultaat, maar echt gelukkig waren we niet met die oplossing. Hans Kamerbeek had in het najaar 2017 ergens gelezen dat de natuurwerkgroep van het IVN Waalre/ Valkenswaard een stronkentrekker had ontwikkeld. Die wilden wij ook. Voor de aanschaf hebben we met succes een voucher van de provincie Utrecht verworven.

Aan het werk in februari 2020. Foto Jan Jonker

● In hetzelfde jaar ging Hans Hoogewerf, de boswachter, met pensioen en het duurde even voor we weer een vaste contactpersoon hadden. Op verzoek van de nieuwe boswachter zijn we aan de slag gegaan met bestrijding van Amerikaanse vogelkers in de Kozakkenput. Tijdens een veldoverleg met Gerrit Jan Liet, de beheerder van Hees voor de ASR, werden we gewezen op een aantal locaties met Japanse duizendknoop in het bos. Ook de lanen mochten worden opgeschoond. Kortom genoeg te doen en meer variatie in het werk.

● Naast de Landelijke Natuurwerkdag, hebben we voor het eerst ook meegedaan met de KNNV Dag van de Veldbiologie. Het soort werkzaamheden breidde zich alleen maar uit. Nadat Jan Jonker en Jan Lansbergen bijna 80 jeneverbessen in De Zoom hadden gelokaliseerd, heeft de groep zich daar ook over ontfermd. Zonder licht verpietert de jeneverbes, dus werd opslag rondom verwijderd. Gelukkig leverde stoppen met werken meer vrije tijd voor mij op. Op proef zijn we elke vrijdagmiddag aan de slag gegaan en deze frequentie is stilzwijgend voortgezet.

● Het jaar 2020 werd een bewogen jaar. Begin van het jaar werden de werkzaamheden voortgezet, maar al snel gooide het coronavirus roet in het eten. In maart werden formeel alle werkzaamheden gestopt. Het Utrechts Landschap stopte alle vrijwilligerswerkzaamheden, maar de ASR was minder strikt. Een klein groepje ging door in het gebied Hees en wat later ook De Zoom.

● Voor de broodnodige beweging zijn we met een paar mensen ook op de maandag aan de slag gegaan. In juni, toen weer mensen samen buiten mochten zijn, werden de werkzaamheden tot ieders vreugde weer als groep hervat. Meerdere heideveldjes, korstmoslocaties, jeneverbessen en Japanse duizendknoop werden aangepakt. Ook de Amerikaanse vogelkers in

de Kozakkenput kwam weer aan de beurt. De ambitie van de natuurwerkgroep groeide in loop van de tijd. Om korstmossen nog meer kansen te geven, werden de eerste plannen gemaakt voor een korstmosherstelplan.

Natuurwerkdag 2015 op Eykenstein.

● Zowel op het terrein van de ASR als de gemeente Soest zou een zandvlakte gecreëerd worden door de kap van bomen en afplaggen van de bovenlaag. Ter voorbereiding werd met de belanghebbenden en met soortdeskundigen een paar maal gesproken en een ronde gemaakt. De vergunningen en subsidies werden met succes bij de provincie aangevraagd door Gerrit Jan Liet, beheerder van Hees. In de winterperiode werd het kappen en plaggen uitgevoerd waarna takkenrillen rondom de vlakte werden gelegd om betreding te voorkomen. Rond die vlakte zijn ook boomlijken (omgevallen dode bomen) en oude eiken vrijgezet en kleine stukjes zijn met de hand geplagd.

● Sinds de Landelijke Natuurwerkdag van 2021 proberen we zoveel mogelijk inlandse boompjes, die bij de opschoningswerkzaamheden verwijderd worden, te verzamelen. Via de organisatie MeerBomenNu worden ze opgehaald en op een andere locatie herplant. Ongeveer 60 procent schijnt een herplanting te overleven. Ook de rest van dit jaar is er genoeg te doen.

● Het plan is om een nieuw heideveldje te ontdoen van opslag. Verder willen we de heideveldjes in Hees, De Zoom, het Ridderoordse Bos en de Oude Tol weer na lopen. De gemeente is van plan rondom de jeneverbessen een aantal bomen te kappen, zodat ze nog meer licht krijgen. De natuurwerkgroep kan daarna dan de jonge opslag er omheen verwijderen. Ook het veld van het korstmos herstelplan kan worden gecontroleerd. De Amerikaanse vogelkersen in de Kozakkenput zijn nog niet allemaal uitgeput, na het broedseizoen gaan we daarmee verder. Als nieuw project wordt geprobeerd een poel te realiseren in Hees vlakbij de Wieksloterweg. In die tien jaar is er heel veel werk verzet. Ongetwijfeld weten de groepsleden dan wel de beheerders ook voor de komende jaren klussen te verzinnen.

Ridderoordse Bos 2019.

Klein natuurnieuws uit de regio

Piet van Dijk

● Jaap van den Berg is op eigen initiatief begonnen om een flink aantal grijze zandbijen (vermoedelijk zo'n tweehonderd) en pluimvoetbijen (vermoedelijk zo'n zestig) te verhuizen vanaf de parkeerplaats van Sportboulevard De Engh in Soest naar het Soesterveen. De bijen worden op die plek bedreigd door de komst van een tweede sporthal bij de Sportboulevard. Hij is daarmee begonnen voordat de bijen eitjes gaan leggen. In het Soesterveen bevinden zich veel wilgen waarop die bijen gek zijn. Een artikel hierover stond in de Gooi en Eemlander: https://www.gooieneemlander.nl/cnt/dmf20220327_13050377

● Zaterdag 2 april vindt van 9 tot 10 uur de 250e vogeltelling van de IVN Natuurwerkgroep Bunschoten op de Westdijk in Bunschoten bij de plasjes van Vitens plaats. Wim Smeets: ,,Dat gaan wij klein vieren. Om kwart voor negen maak ik het hek op de hoek van de Fokjesweg en de Westdijk open en kan iedereen naar de telplaats rijden. Dit is de enige manier om er te komen. Dus: de Fokjesweg helemaal in noordelijke richting afrijden tot de Westdijk en dan linksaf de Westdijk op. Heeft u belangstelling? U bent welkom, neem een verrekijker mee. Er zijn IVN leden aanwezig met telescopen aanwezig waardoor u de wat veraf zittende vogels mee kunt bekijken.''

● De provincie Utrecht werkt aan de uitbreiding en bescherming van bossen. Voor 2040 wil het provinciebestuur 1500 hectare nieuw bos aan laten leggen. Deze ambitie staat in het nieuwe Strategisch Bosbeleid. Ook wil de provincie bestaande bossen goed bestand maken tegen de effecten van de klimaatverandering en waardevolle en oude bossen beter beschermen. Voldoende gezonde en vitale bossen bieden ons een prettige leefomgeving met gezonde lucht, schoon water en voldoende biodiversiteit. Nederland telt op dit moment ongeveer 370.000 hectare bos, waarvan circa 18.000 hectare in de provincie Utrecht. Meer hierover op https://www.provincie-utrecht.nl/actueel/nieuws/provincie-kiest-voor-meer-bomen-en-vitale-bossen